

Brüssel, 30. juuli 2021
(OR. en)

11133/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0247(NLE)

FISC 126
ECOFIN 792

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	30. juuli 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 433 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2018/789, millega lubatakse Ungaril kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 433 final.

Lisatud: COM(2021) 433 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.7.2021
COM(2021) 433 final

2021/0247 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2018/789, millega lubatakse Ungaril
kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist
käibemaksusüsteemi) artiklist 193**

SELETUSKIRI

Vastavalt 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi)¹ (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada käibemaksu kogumise korda või hoida ära teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 18. veebruari 2021. aastal registreeritud kirjaga taotles Ungari luba jätkuvalt kohaldada erandit käibemaksudirektiivi artiklist 193 seoses käibemaksu tasumise eest vastutava isikuga teatavate tarnete puhul, mille on teinud maksukohustuslane, kelle suhtes kohaldatakse likvideerimis- või mis tahes muud menetlust, millega seaduslikult tuvastatakse tema maksejõuetus. Komisjon teavitas 7. aprill 2021. aasta kirjaga käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Ungari taotlusest. Komisjon teatas 8. aprilli 2021. aasta kirjaga Ungarile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Käibemaksudirektiivi artikli 199 lõike 1 punkti g kohaselt võivad liikmesriigid näha ette, et käibemaksu tasumise eest vastutav isik on maksukohustuslane, kellele läheb üle kinnisasi, mille kohtuotsuse alusel võlgnikuks tunnistatu on müünud sundvõõrandamismenetluse käigus (pöördmaksustamine). 2017. aastal taotles Ungari pöördmaksustamise kohaldamise laiendamist kapitalikaupade tarnete ning muude kaubatarnete ja teenuste osutamise suhtes, mis ületavad tarnimise ajal 100 000 Ungari forintit suurust (ligikaudu 275 eurot) turuväärtust, kui kaupu tarniva või teenuseid osutava maksukohustuslase suhtes kohaldatakse likvideerimis- või mis tahes muud menetlust, millega seaduslikult tuvastatakse tema maksejõuetus. Luba erandi kohaldamiseks anti nõukogu rakendusotsusega (EL) 2018/789² kuni 31. detsembrini 2021.

Kapitalikaubad on tavaliselt väärtuslikud tööriistad, masinad ja esemed. Lisaks on Ungari sõnul suur hulk tehinguid, mis ületavad künnisväärtust 100 000 Ungari forintit ja mille on teinud maksejõuetud maksukohustuslased. Likvideerija jätab sageli tasumisele kuuluva käibemaksu maksmata, sest summat on vaja varasemate nõuete arveldamiseks. Samas võib ostja, kes on mahaarvamisõigusega maksukohustuslane, endiselt arvata maha tekkinud käibemaksu, millega mõjutatakse negatiivselt eelarvet ja põhimõtteliselt rahastatakse likvideerimist. Ungari on registreerinud ka pettusjuhtumeid, mille puhul äriühingud, kelle suhtes on alatatud likvideerimismenetlust, annavad tegutsevatele äriühingutele välja fiktiivseid arveid, vähendades sellega oluliselt nende tasumisele kuuluvat maksu, kuid puudub tagatis, et sellise arve väljastaja tasumisele kuuluva käibemaksu ära maksaks.

Kuigi Ungari riikliku maksu- ja tolliameti esitatud arvanded näitavad maksejõuetusmenetluste arvu pidevat vähenemist ajavahemikul 2017–2020, võib COVID-19 puhangu majanduslik mõju tuua kaasa likvideerimiste arvu järsu suurenemise lähitulevikus, mistõttu tuleb nende tehingute puhul säilitada pöördmaksustamise mehhanism.

Seepärast väidab Ungari, et on vaja kaitsta maksutulu ja eelarvehuve paljude selliste finantsraskustes maksukohustuslaste tõttu, kes on seotud eespool nimetatud tarnetega. Ungari esitatud teabe kohaselt on sel eesmärgil kohaldatav pöördmaksustamine osutunud

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² ELT L 134, 31.5.2018, lk 10–11.

asjakohaseks vahendiks. Maksukohustuslane, kelle suhtes on algatatud likvideerimismenetlus, ei oleks vastutav tasumisele kuuluva käibemaksu maksmise eest ning tarbijat ei karistataks, kuid samal ajal välditaks riigieelarvele tekitatavat kahju.

Kuigi Ungari taotles loa pikendamist kuni 31. detsembrini 2026, tehakse ettepanek erandi lubamiseks kuni 31. detsembrini 2024. Erand, mis võimaldab kasutada pöördmaksustamise mehhanismi, on viimane abinõu ja peaks olema ajaliselt võimalikult piiratud. Lisaks peaks see ajavahemik olema piisav muude tavapäraste meetmete rakendamiseks, millega vähendada kahjusid riigieelarvele, eelkõige pettustega seotud kahjusid, vältides nii kõnealuse meetme korduvat pikendamist.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Võttes arvesse käibemaksudirektiivi sätet, millel ettepanek põhineb, kuulub ettepanek Euroopa Liidu ainupädevusse. Seepärast subsidiaarsuse põhimõtet ei kohaldata.

• Proportsionaalsus

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata kohustusi.

Erandi piiratud ulatust arvestades on erimeede kooskõlas taotletava eesmärgiga, st sellega aidatakse hõlbustada maksukogumist ja vältida maksudest kõrvalehoidumist. Erand ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik kõnealuste eesmärkide saavutamiseks.

• Vahendi valik

Kavandatud õigusakt: nõukogu rakendusotsus.

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Nõukogu rakendusotsus on kõige sobivam õigusakt, kuna selle saab adresseerida ühele liikmesriigile.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

• Konsulteerimine sidusrühmadega

Sidusrühmadega ei konsulteeritud. Käesolev ettepanek põhineb Ungari esitatud taotlusel ja käsitleb ainult kõnealust konkreetset liikmesriiki.

• Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

• Mõju hindamine

Rakendusotsuse eelnõu eesmärk on kaitsta maksutulu ja eelarvehuve selliste äriühingute tõttu, kelle suhtes on algatatud maksejõuetuse menetlus, juhul, kui nad teevad kapitalikaupade tarneid või teevad tarneid või osutavad teenuseid, mille turuväärtus ületab 100 000 Ungari forintit. Ungari esitatud teabe kohaselt on pöördmaksustamise kohaldamine selliste tehingute

suhtes hõlbustanud maksukogumist ja hoidnud ära maksudest kõrvalehoidumist. Kõnealuse meetme rakendamine on piiranud kahju riigi maksutuludele ja loonud täiendavat eelarvetulu ligikaudu 1,5–2 miljardi Ungari forintit (ligikaudu 4,2–5,6 miljonit eurot) ulatuses igal aastal. Seetõttu on erandil positiivne mõju, kuigi see on väga piiratud. Võttes arvesse selle piiratud mõju, peaks Ungari eelarvekahju vähendamiseks rakendama muid tavapäraseid meetmeid, mis võiksid anda sarnaseid tulemusi.

Erandi kitsa kohaldamisala ning piiratud kohaldamisaja tõttu on mõju igal juhul piiratud.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta negatiivselt ELi eelarvet.

5. MUU TEAVE

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit, mille tähtpäevaks on 31. detsember 2024.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2018/789, millega lubatakse Ungaril kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artiklist 193

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi,¹ eriti selle artikli 395 lõike 1 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 193 kohaselt vastutab maksuhalduritele käibemaksu tasumise eest üldiselt maksustatavaid kaubatarneid tegev või teenuseid osutav maksukohustuslane.
- (2) Nõukogu rakendusotsusega (EL) 2018/789² anti Ungarile luba sellise meetme kasutuselevõtmiseks, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ artiklist 193 („erimeede“) seoses käibemaksu tasumise eest vastutava isikuga teatavate tarnete puhul, mille on teinud maksukohustuslane, kelle suhtes kohaldatakse likvideerimis- või mis tahes muud menetlust, millega seaduslikult tuvastatakse tema maksejõuetus.
- (3) Ungari esitas 18. veebruari 2021. aasta kirjaga komisjonile taotluse pikendada erimeetme kohaldamise luba 31. detsembrini 2026 (edaspidi „taotlus“). Ungari esitas koos taotlusega aruande, mis sisaldas erimeetme läbivaatamist.
- (4) Vastavalt direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teisele lõigule edastas komisjon 7. aprilli 2021. aasta kirjadega kõnealuse taotluse teistele liikmesriikidele. Komisjon teatas 8. aprill 2021. aasta kirjaga Ungarile, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (5) Ungari väidab, et maksukohustuslased, kelle suhtes on algatatud likvideerimis- või maksejõuetusmenetlus, jätavad tasumisele kuuluva käibemaksu maksuhaldurile tihtipeale maksmata. Samas võib ostja, kes on mahaarvamisõigusega maksukohustuslane, endiselt arvata maha tekkinud käibemaksu, mõjutades seega negatiivselt eelarvet ja rahastades likvideerimist. Ungari on registreerinud ka pettusjuhtumeid, mille puhul väljastavad äriühingud, kelle suhtes on algatatud likvideerimismenetlus, tegutsevatele äriühingutele fiktiivseid arveid, vähendades sellega oluliselt nende tasumisele kuuluvat maksu, kuid puudub tagatis, et sellise arve väljastaja tasumisele kuuluva käibemaksu ära maksaks.

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

² ELT L 134, 31.5.2018, lk 10–11.

- (6) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 199 lõike 1 punkti g kohaselt võivad liikmesriigid sätestada, et käibemaksu tasumise eest vastutav isik on maksukohustuslane, kellele läheb üle kinnisasi, mille kohtuotsuse alusel võlgnikuks tunnistatu on müünud sundvõõrandamismenetluse käigus („pöördmaksustamine“). Erimeede võimaldab Ungaril laiendada pöördmaksustamise mehhanismi muudele sellise maksukohustuslaste tarnetele, kelle suhtes on algatatud maksejõuetusmenetlus, nimelt kapitalikaupade tarnetele ning muude kaupade ja teenuste tarnetele, mille turuväärtus ületab 100 000 forintit.
- (7) Ungari esitatud teabe kohaselt on pöördmaksustamise kohaldamine selliste tehingute suhtes hõlbustanud maksukogumist ja hoidnud ära maksudest kõrvalehoidumist. Meetme rakendamine on piiranud avaliku sektori tulude vähenemist ja toonud kaasa täiendavaid eelarvetulusid. Lisaks võib COVID-19 puhangu majanduslik mõju lähitulevikus järsult suurendada likvideerimiste arvu, mis rõhutab erimeetme pikendamise vajadust.
- (8) Taotletud erand peaks olema ajaliselt piiratud, et maksuametil oleks aega kuni erandi kehtivusaja lõpuni võtta muid tavapäraseid meetmeid asjaomase probleemi lahendamiseks ja vähendada kahjusid riigieelarvele, eelkõige pettustega seotud kahjusid, kaotades seega erandi pikendamise vajaduse. Erand, millega lubatakse kasutada pöördmaksustamist, antakse ainult erandkorras konkreetsete pettuste puhuks ning see on viimane abinõu. Seepärast tuleks luba pikendada ainult kuni 31. detsembrini 2024.
- (9) Erandil ei ole negatiivset mõju käibemaksust tulenevatele liidu omavahenditele.
- (10) Seepärast tuleks rakendusotsust (EL) 2018/789 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse (EL) 2018/789 artikli 2 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Käesolev otsus kaotab kehtivuse 31. detsembril 2024.“

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*